

УДК 007 : 304 : 070 : 655

ОСОБЛИВОСТІ ТИПОФОРМУЮЧИХ ОЗНАК СУЧАСНИХ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ ВИДАНЬ («СВІТ МЕДИЦИНИ ТА БІОЛОГІЇ»)

СУШКОВА Олена,

канд. філол. наук, доцент,

Сумський державний університет, вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40004, Україна,
o.sushkova@journ.sumdu.edu.ua

Мета статті – проаналізувати журнал «Світ медицини та біології/World Of Medicine And Biology» для визначення особливостей типоформуючих ознак сучасних медико-біологічних видань як сегмента інформаційного простору. Заявлена тема в такому розрізі розглядається вперше, що дозволить розширити поняття про функції наукової періодики медико-біологічного змісту, її типоформуючі ознаки, проблемне коло тематики. Саме в цьому актуальність наукової розвідки. У процесі дослідження визначено головні типоформуючі ознаки, що в різній послідовності свого впливу формують тип сучасного медико-біологічного видання як сегмента інформаційного простору. Вони включають видавничу форму, періодичність, тривалість виходу, регіон розповсюдження, формат, обсяг; ознаки функціональні, організаційно-редакційні, аудиторні, інформаційні.

Ключові слова: наукове видання, медицина, біологія, журнал, тематика, проблематика, типологія.

PECULIARITIES OF TYPEFORMING FEATURES OF MODERN MEDICAL AND BIOLOGICAL PUBLICATIONS «WORLD OF MEDICINE AND BIOLOGY»

The purpose of the article is to analyze the journal «World Of Medicine And Biology» to determine the characteristics of the type-forming features of modern medical and biological publications as a segment of the information space. The stated topic in this context is considered for the first time, which will expand the concept of the scientific periodical's functions of medical and biological content, its type-forming features, and the problem range of topics. This is the relevance of scientific research. In the course of the research the main type-forming features are determined, which in different sequence of their influence form the type of modern medical-biological publication as a segment of information space. They include the publishing form, frequency, and duration of publication, region of distribution, format, volume; functional, organizational and editorial, classroom, and informational features.

Key words: scientific publication, medicine, biology, journal, topics, problems, typology.

Вступ. Розвиток наукової комунікації висуває нагальну потребу більш глибокого теоретичного осмислення місця, ролі, фахового рівня, тематичної спрямованості та багатьох інших чинників журнальної спеціалізованої періодики. Адже в обміні інформацією між дослідниками «саме журнальні видання є зручним засобом опублікування особистих і колективних ідей, гіпотез, задумів, для критичного розгляду нових теорій та концепцій і саме їх сьогодні вважають провідною ланкою у налагодженні наукових комунікацій, у той час як монографії, огляди, реферати, бібліографічні повідомлення ... відіграють лише допоміжну роль» [4, с. 8], – зазначає дослідниця О. Лопата. І власне практичне вивчення журналів із метою визначення їх місця в системі наукової комунікації передбачає виявлення типологічних ознак і характеристик, а також моделювання та прогнозування нових видань. Такий аналіз включає: класифікацію за тематичною спрямованістю, визначення типологічних ознак журналів та їх видів, логічну класифікаційну модель, типологічне моделю-

вання. Саме класифікація дозволяє поділити велику кількість журналів на класи, підкласи, групи, підгрупи, щоб визначити, до якої з них належить те чи інше видання, його основні відмінності та загальні риси. Тож *мета нашого дослідження* – проаналізувати журнал «Світ медицини та біології/World Of Medicine And Biology» для визначення особливостей типоформуючих ознак сучасних медико-біологічних видань як сегмента інформаційного простору.

Об'єкт вивчення – журнал як тип періодичного видання в системі засобів масової інформації.

Предмет – наукове періодичне видання «Світ медицини та біології/World Of Medicine And Biology».

Указане наукове медико-біологічне видання з 2015 року обліковується базою даних Web Of Science. Також індексується у Russian Science Citation Index; Index Copernicus; Google Scholar. Представлене в науковій електронній бібліотеці «Cyberleninka». На сайті журналу у відкритому доступі розміщені тексти статей із 2009 року. Журнал виступає сполучною ланкою між вченими, що займаються різними напрямками досліджень у медицині та біології, між експериментаторами й клініцистами, тобто представниками однієї сфери діяльності.

Аналізуючи типологічний підхід до вивчення періодики та аналізуючи її системні характеристики, М. Шкондін звертав увагу на те, що типологія «допомагає більш точно встановити, наприклад, відповідність того чи іншого ЗМІ науково обґрунтованій моделі певного виду засобів масової інформації». І найважливіше, у визначенні вченого, саме типологія відповідає на запитання, які ж «риси втілені в конкретному виданні, а які відсутні або проявляються недостатньо. Вона допомагає редакції сформувати його (ЗМІ. – О. Сушкова) концепцію, спираючись на найбільш продуктивні моделі, або скорегувати її з урахуванням реалій навколишнього середовища» [9, с. 189].

Вивчаючи різноматичні науково-популярні журнали, Е. Лазаревич серед типологічних характеристик указувала функціональне призначення, наступність у змісті й оформленні, орієнтацію на певну читацьку аудиторію, проблематику, періодичність, наявність програми. Саме науково-популярні журнали, як частина загального масиву науково-популярної літератури, «розповідають про науку й техніку, переслідуючи світоглядні, загальноосвітні та практичні цілі» [3, с. 12].

Своєю чергою В. Садівничий, говорячи про типологію спеціалізованих медичних періодичних та продовжуваних видань, визначає такі їх основні риси, як призначення «для людей однієї – медико-біологічної – сфери діяльності» та задоволення інформаційних інтересів «своєї цільової аудиторії», а також позначення «специфічності цільового призначення» [6, с. 59].

Основною джерельною базою вивчення зазначеного питання слугували наукові праці з журналістикознавства, соціокомунікаційної сфери О. Аكوпова, Я. Засурського, Л. Петік, В. Садівничого, О. Стадник, М. Шкондіна, Р. А. Дея, Д. Прайса, С. Гюрсея, у яких ставилися та вирішувалися питання типології. Проблеми наукової комунікації розглядали у своїх дослідженнях А. Радченко, Т. Яцків, Є. Ахмадулін, О. Воронова, Ю. Головін, Є. Корнілов, Е. Лазаревич, В. Тулупов, О. Алексєєв, В. Антонова, З. Грень, А. Москаленко, О. Францева, Л. Хотюн, Т. Давидченко, О. Кажикін, Д. Мурзін, В. Шевченко, М. Шкондін, інші дослідники. Однак заявлена нами тема дослідження в такому розрізі розглядається вперше, що дозволить розширити поняття про функції наукової періодики медико-біологічного змісту, її типоформуючі ознаки, проблемне коло тематики. Саме в цьому вбачаємо *актуальність наукової розвідки*. Також потрібно наголосити, що стаття є продовженням попередніх наших досліджень [8].

Типологічна система, до якої належать технологічні, аудиторні, інформаційні, функціональні, організаційно-редакційні ознаки, дозволить більш широко показа-

ти сутнісні характеристики журналу «Світ медицини та біології/World Of Medicine And Biology» та більш точно визначити його місце й роль у спеціалізованому медичному інформаційному просторі. Зокрема досліджуватимуться та визначатимуться такі типоформуючі ознаки: технологічні, аудиторні, інформаційні, функціональні, організаційно-редакційні на прикладі медико-біологічного журналу «Світ медицини та біології/World Of Medicine And Biology».

Методи дослідження. Для виконання роботи послуговувалися описово-аналітичними методами. Аналітичний метод, що спрямований на визначення складових предмета дослідження для подальшого всебічного вивчення, дозволив з’ясувати наукову обґрунтованість і доцільність кожної з типоформуючих ознак. Аналітичний включає методи концептуального, логіко-поняттєвого, порівняльного, компонентного аналізу, індукцію та дедукцію, формалізацію тощо. Описовий метод дозволив виділити одиниці аналізу та класифікувати їх для аналізу.

Результати й обговорення. Науковий журнал «Світ медицини та біології/World Of Medicine And Biology» видається 4 рази на рік. У кожному числі – по 45 статей. Ознайомлення зі змістом дозволяє бути в курсі більшості актуальних розробок, обговорювати їх, отримувати необхідну інформацію про наукові напрями та школи, дисертаційні дослідження, конференції й конгреси, присвячені нагальним проблемам медицини та біології.

Функціональні ознаки визначаються цільовим призначенням видання та функціями, що вони виконують у процесі комунікації.

Доцільність видання журналу редакція вбачає в необхідності тісної наукової співпраці вчених, які займаються базовими медичними проблемами – морфологів, фізіологів, біологів, представників клінічних спеціальностей, дослідження яких вказують на шляхи вирішення як фундаментальних, так і прикладних проблем. Матеріали для опублікування приймаються від спеціалістів у галузі теоретичної, профілактичної, клінічної медицини, суміжних дисциплін, а також досліджень у галузі біологічних наук.

Організаційно-редакційні ознаки визначаються приналежністю до засновника та/чи видавця, місцем і роллю редактора, а також авторським складом.

Наукове журнальне видання «Світ медицини та біології/World Of Medicine And Biology» засноване у травні 2005 року Українською медичною стоматологічною академією МОЗ України, Полтавським відділенням Міжнародного фонду допомоги хворим із наслідками травм і захворювань, Всеукраїнською громадською організацією «Наукове товариство анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України». Головний редактор – Ю. Чайковський, член-кореспондент Національної академії медичних наук України, нейроморфолог, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри гістології та ембріології Національного медичного університету ім. О. Богомольця, відомий дослідник у галузі гістології, ембріології. Заступники головного редактора: В. Ждан – доктор медичних наук, професор, ректор Української медичної стоматологічної академії, В. Шепітько – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри гістології, цитології та ембріології Української медичної стоматологічної академії; відповідальний секретар Г. Єрошенко – доктор медичних наук, професор кафедри гістології, цитології та ембріології Української медичної стоматологічної академії. До редакційної ради входять науковці з Української медичної стоматологічної академії, Полтава; Першого медичного центру Тель-Авіву, Ізраїль; Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова, Вінниця; Медичного коледжу Ягеллонського університету, Польща; Гданського медичного університету, Польща; Дніпровської медичної академії, Дніпро; Асоціації «Менса Польща», Польща.

Виокремлюючи аудиторні ознаки, можемо стверджувати, що видання призначене для спеціалізованої, підготовленої аудиторії. Читачами журналу «Світ медицини

та біології/World Of Medicine And Biology» є науковці, викладачі, магістри, аспіранти, клінічні ординатори.

Тематична структура формується відповідно до читацьких потреб. Власне, читацьке призначення визначає стиль викладу інформації, тематику видання, характер його матеріалів.

Авторами статей, у яких відображаються важливі наукові концепції, подаються дослідницькі узагальнення й акумулюються знання з найважливіших розділів медицини, є вчені медико-біологічної сфери, які в переважності своїй поєднують дослідницьку й лікарську практики, а саме Г. Богуш, Ю. Болюк, С. Вадзюк, А. Верба, Р. Вербовська, О. Волосовець, О. Галушко, І. Довгань, О. Жураківська, І. Костіцька, С. Кривоустов, М. Лучинський, Г. Невоїт, О. Подольський, В. Свистільник, М. Тріщинська, А. Урбанович та багато інших. Статті рецензуються незалежними експертами відповідних спеціальностей.

Інформаційні ознаки типологічної системи включають тематико-змістову спрямованість, внутрішню побудову видання, жанрово-стильову структуру.

На думку науковця В. Садівничого, «загалом спеціалізована медична преса, як ніяка інша, змінила світ: донесла суть, зміст і значення наукових відкриттів до мас, виконала місію боротьби із забобонами і популяризацію наукової медицини, переконала загал у незворотності медичної допомоги для продовження життя» [7, 16]. Розвиток науки йде від збору фактів, їхнього вивчення та систематизації, узагальнення й розкриття окремих закономірностей до логічно стрункої системи наукових знань, що дозволяє пояснювати вже відомі факти та прогнозувати нові. Наукова періодика в галузі медицини намагається аналізувати проблеми й шукає шляхи для створення якісної системи надання допомоги заради збереження здоров'я. При цьому враховується, що стан здоров'я залежить від багатьох факторів: «здоровий спосіб життя, якісне харчування, фізичні навантаження, загартовування, відсутність шкідливих звичок, дотримання режиму, повноцінний відпочинок є беззаперечними складовими здоров'я» [11, с. 118].

Нині мірилом ефективності діяльності наукової установи чи конкретного вченого стають не просто публікації, а статті саме в журналах, що входять до міжнародних наукометричних баз. «Наукові періодичні видання як складова сучасної наукової та інформаційної системи, повинні оперативнo і ефективно виконувати комунікативну, інформативну і фіксаційну функції, забезпечуючи належне представлення розвитку наукових досліджень у конкурентному середовищі. Важливо, щоб увесь спектр наукових досліджень був забезпечений якісними національними виданнями, а на сучасному етапі – якісними електронними науковими періодичними виданнями, що на сьогодні неможливо без створення веб-ресурсів періодичних наукових видань, побудованих відповідно до вимог світових наукометричних баз даних. Необхідними ланками у процесі підготовки таких ресурсів є заходи з упровадження сучасних стандартів та нормативних вимог, що регламентують представлення наукових видань в електронному просторі та створення ефективних комплексних інформаційних ресурсів з активним використанням англійської мови» [5].

На сайті видання читаємо: «За останні два десятиліття наука зробила крок далеко вперед. Сьогодні важко собі уявити яке-небудь експериментальне або клінічне дослідження без застосування сучасних біохімічних, імунологічних, морфологічних методик. Вивчення структури і функції органів, розробка фармакологічних препаратів та багато інших питань розглядаються вже не тільки на мікро-, а й нанорівнях. У країні існує велика кількість спеціалізованих медичних і біологічних журналів. Однак слід зауважити, що публікації результатів наукових пошуків у цих виданнях обумовлюють деяку інформаційну роз'єднаність, результатом чого є найчастіше їх незаслужена незапитаність, оскільки цікаві та корисні розробки стають відомими

тільки вузькому колу фахівців, а опубліковані дані, по-перше, не отримують бажаного широкого розповсюдження (тому що не всі журнали електроннодоступні), а по-друге – відсутня загальна узгодженість результатів вивчення однієї і тієї ж проблеми, розглянутої в різних аспектах» («Світ медицини та біології»).

Тематично статті у виданні поділяються на два значимі напрями: клінічна медицина – клінічний метод передбачає вивчення хвороби безпосередньо біля ліжка хворої людини; експериментальна медицина – експериментальний метод передбачає вивчення хвороби на лабораторних тваринах, які є об’єктом моделювання хвороб людини. Саме вони складають головні розділи – «Клінічна медицина» та «Експериментальна медицина». Також у різних номерах журналу з’являються додаткові рубрики, такі, як біологія, огляд літератури, медична освіта, події та дати, питання медичної освіти тощо.

У першому розділі містяться статті, присвячені актуальним питанням сучасної клінічної медицини. Серед них, зокрема, такі: «Вплив лікувально-профілактичного комплексу на перебіг основних стоматологічних захворювань у дітей з дисплас-тичним сколіозом», «Оцінка імунологічних порушень в генезі бронхіальної астми різного ступеня контрольованості у дітей» (2018. – № 2 (64)), «Нормативно-правова база психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції», «Правове забезпечення механізму контролю якості медичної допомоги в Україні» (2019. – №1 (67)), «Особливості показників добового моніторингу артеріального тиску у осіб з початковими проявами хронічної ішемії головного мозку», «Прогнозування розвитку артеріальної гіпертензії у хворих із вперше виявленим цукровим діабетом 2 типу за допомогою логістичної регресії» (2019. – № 2 (68)), «Застосування лікувально-профілактичного комплексу при ортопедичному лікуванні пацієнтів, які застосовують адгезивні середники для покращення мікробіологічного статусу ротової порожнини», «Динаміка поширеності та захворюваності на новоутворення дитячого населення України після Чорнобильської катастрофи» (2019. – № 3 (69)), «Вплив психофізіологічних особливостей на стан твердих тканин зубів та пародонта в осіб молодого віку» (2019. – № 4 (70)) та багато інших.

У другому розділі містяться статті, присвячені актуальним питанням сучасної експериментальної медицини. Серед них, зокрема, такі: «Визначення антицикло-оксигеназного компоненту в механізмі антиексудативної дії речовини ксантинового ряду», «Дослідження коригуючого впливу рослинного екстракту з цукрознижуючими властивостями на гістоструктуру підшлункової залози щурів зі змодельованим діабетом 2-го типу» (2018. – № 2 (64)), «Показники окисно-нітрозативного стресу у тканинах пародонта щурів при місцевому ушкодженні ясен на тлі ліпополісахарид-індукованої системної запальної відповіді» (2019. – № 3 (69)), «Макро-мікроскопічні особливості рельєфу слизової оболонки шлунково-кишкового тракту білих щурів» (2019. – № 4 (70)) та багато інших.

Додаткові рубрики можна охарактеризувати такими науковими розробками: біологія – «Порівняльна характеристика структури серцевого м’яза при моделюванні атеросклерозу у кролів та щурів», «Особливості ультрамікроскопічної будови селезінки жаби озерної і жаби ставкової» (2018. – № 2 (64)); події та дати – «Звіт про VII конгрес наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України, Одеса, 02-04 жовтня 2019 р.» (2019. – № 4 (70)); огляди літератури – «Комунікативна сторона професійного спілкування лікаря-стоматолога на дитячому прийомі», «Ядерна медицина як сучасний предмет для вивчення» (2018. – № 2 (64)); медична освіта – «Специфіка викладання вибіркової дисципліни на кафедрі ортопедичної стоматології», «Застосування інтерактивних форм навчання під час вивчення дисципліни «Терапевтична стоматологія» в умовах кредитно-модульної системи», «Професор М. С. Спіров – талановитий вчений, непересічна особистість» (2018. – № 1 (63)), ін.

Говорити про жанрову різноманітність журналу «Світ медицини та біології/World Of Medicine And Biology» не доводиться. На сторінках видання розміщуються лише наукові статті та повідомлення. Однак саме цей жанр, як засіб передачі інформації, є одним із важливих компонентів цілісної системи комунікації в науці. Він тісно пов'язаний із іншими компонентами, такими як спільна робота науковців, виступи на конференціях, особистісне спілкування тощо. У журналі не публікуються огляди, короткі повідомлення, а також методичні статті.

Окремої уваги заслуговує мова публікацій. Із 2005 року наукові розвідки публікувалися різними мовами: українською, російською, англійською тощо. Із 2020 року мова публікацій винятково англійська.

Висновки та перспективи. Досліджуючи наукову періодику України, тривалим і трудомістким процесом підготовки та видання наукового журналу назвала дослідниця Т. Яцків. Акцентувавши увагу на тому, що це «вимагає професійних знань і навичок». А в самому процесі видання «бере участь цілий ряд фахівців: авторів і рецензентів, редакторів і перекладачів, макетувальників і дизайнерів, технічних редакторів і друкарів...» [10, 65]. Завдяки злагодженій роботі редакції на сайті наукового медико-біологічного видання «Світ медицини та біології/World Of Medicine And Biology» вчасно розміщуються номери журналу. Їх аналіз дозволив визначити головні типоформуючі ознаки, що в різній послідовності свого впливу формують тип сучасного медико-біологічного видання як сегмента інформаційного простору. Вони включають видавничу форму, періодичність, тривалість виходу, регіон розповсюдження, формат, обсяг; ознаки функціональні, організаційно-редакційні, аудиторні, інформаційні.

Функціональні ознаки визначаються цільовим призначенням видання та функціями, що вони виконують у процесі комунікації. Доцільність видання журналу редакція вбачає в необхідності тісної наукової співпраці вчених, які займаються базовими медичними проблемами. Видавці та засновники, що є головною організаційно-редакційною ознакою, Українська медична стоматологічна академія МОЗ України, Полтавське відділення Міжнародного фонду допомоги хворим із наслідками травм і захворювань, ГО «Наукове товариство анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України». Дата заснування – травень 2005 р. Призначений журнал для спеціалізованої, підготовленої аудиторії, що є головною аудиторною ознакою. А читацьке призначення визначає стиль викладу інформації, тематику видання, характер матеріалів. Тематично статті у виданні поділяються на два значимі напрями: клінічна медицина – клінічний метод передбачає вивчення хвороби безпосередньо біля ліжка хворої людини; експериментальна медицина – експериментальний метод передбачає вивчення хвороби на лабораторних тваринах, які є об'єктом моделювання хвороб людини. На сторінках журналу відображаються важливі наукові концепції, подаються дослідницькі узагальнення й акумулюються знання з найважливіших розділів медицини, науковці обмінюються власними ідеями, думками, апробують отримані результати досліджень.

1. Акопов А. Методика типологического исследования периодических изданий (на примере специальных журналов). Иркутск. 1985. 96 с.
2. Колісніченко Е. В. Основи наукових досліджень: конспект лекцій. Суми. 2012. 83 с.
3. Лазаревич Э. Научно-популярный журнал как тип издания. *Вестник Московского государственного университета. Серия XI: Журналистика*. 1979. № 1. С. 11–20.
4. Лопата О. Електронні ресурси: порядок доступу та їх використання. *Бібліотечний вісник*. 2010. № 3. С. 8–15.
5. Радченко А., Яцків Т. Система цифрових ідентифікаторів DOI для журналів НАН України. *Наука України у світовому інформаційному просторі*. Вип. 11. Київ. 2015. С. 18–23.
6. Садівничий В. Типологічна система спеціалізованої медичної преси (на прикладі видань Наддніпрянської України середини ХІХ – початку ХХ ст.). *Журналистика : наук. збірник*. Київ, 2015. С. 57–70.

7. Садівничий В. Становлення вітчизняного інформаційного простору в сегменті медичної преси наддніпрянської України XIX – початку XX століть: типологія, функціонально-змістові особливості, комунікативно-прагматичні складники : дис. ... доктора наук із соц. комунік. : 27.00.04. Київ, 2016. 480 с.

8. Сушкова О., Дериземля А. Особливості типоформуючих ознак сучасних наукових журналів (на прикладі «Вісника зоології»). *Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского: Серия «Филология. Социальные коммуникации»*, 2010. Т. 23 (62). № 4. С. 566–570.

9. Шкондин М. Системные характеристики периодики. Средства массовой информации России : учеб. пособ. для студентов вузов. М. : Аспект Пресс, 2011. С. 162–189 с.

10. Яцків Т. Наукова періодика в Україні: перспективи і проблеми розповсюдження. *Наука України у світовому інформаційному просторі*. Вип. 5. 2011. С. 62–68.

11. Сікура А. Й. Резонансні явища та стан здоров'я. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. Харків. 2010. № 6. С. 118–120.

1. Аковов, А. (1985), *Methods of typological research periodicals: the example of specialized magazines*, Irkutsk, 1985, 96 p.

2. Kolisnichenko E. (2012), *Fundamentals of scientific research: lecture notes*, Sumy, 2012, 83 с.

3. Lazarevych, E. (1979), Popular science magazine as a type of publication. *Vestnyk Moskovskoho Hosudarstvennoho Unyversyteta. Seryia KhI Zhurnalystyka*. no. 1, pp. С. 11–20.

4. Lopata, O. (2010), Electronic resources: the order of access and their use, *Bibliotechnyi Visnyk*, no. 3, pp. С. 8–15.

5. Radchenko, A. & Yatskiv, T. (2015), DOI digital identifier system for journals of the National Academy of Sciences of Ukraine, *Nauka Ukrainy U Svitovomu Informatsiinomu Prostorі*, Vol. 11, pp. 18–23.

6. Sadivnychy, V. (2015), The typological system of specialized medical press (For example, publications Naddnipryanska Ukraine in the middle of the XIXth – early XXth century). *Zhurnalystyka : Naukovyi Zbirnyk*, pp. 57–70.

7. Sadivnychy, V. (2016), *The formation of the national information space in the medical press segment of Naddnipryanska Ukraine in XIX – early XX centuries: typology, functional and semantic features, communicative and pragmatic components*, D.Sc. diss. (Social Communications), Institute of Journalism, Taras Shevchenko National University of Kyiv, 480 p.

8. Sushkova, O. & Deryzemlia, A. (2010), Peculiarities of type-forming features of modern scholarly journals («The Bulletin of Zoology» as an example), *Uchenye Zapysky Tavrycheskoho Natsyonalnoho Unyversyteta Ym. V. Y. Vernadskoho: Seria «Fylohohyia. Sotsyalnye Kommunykatyy»*, Vol. 23 (62), no. 4, pp. 566–570.

9. Shkondyn, M. (2011), «System Specifications periodicals», *Sredstva massovoi ynformatsyy Rossyy : ucheb. posob.*, Aspekt Press, Moscow, pp. 162–189.

10. Yatskiv, T. (2011), Scientific periodicals in Ukraine: prospects and problems of dissemination, *Nauka Ukrainy U Svitovomu Informatsiinomu Prostorі*, Vol. 5, pp. 62–68.

11. Sikura, A. (2010), Resonant phenomena and state of health, *Pedahohika Psykhohohiia Ta Medyko-Biolohichni Problemy Fizychnoho Vykhovannia I Sportu*, no. 6, pp. 118–120.

UDC 007 : 304 : 070 : 655

PECULIARITIES OF TYPEFORMING FEATURES OF MODERN MEDICAL AND BIOLOGICAL PUBLICATIONS «WORLD OF MEDICINE AND BIOLOGY»

Sushkova Olena, PhD (Philology), Associate Professor,

Sumy State University, 2, Rymsky-Korsakov St., Sumy, 40007, Ukraine, e-mail: o.sushkova@journ.sumdu.edu.ua

ORCID – <https://orcid.org/0000-0002-2765-6654>

Introduction. The practical study of journals in order to determine its place in the system of scientific communication involves the identification of typological features and charac-

teristics, as well as modeling and forecasting of new publications. Such analysis includes: classification by thematic orientation, determination of typological features of journals and their types, logical classification model, typological modeling.

Relevance and purpose. The purpose of the study is to analyze the journal «World Of Medicine And Biology» to determine the characteristics of type-forming features of modern medical and biological publications as a segment of the information space. The relevance is due to the need to expand the concept of the scientific periodicals functions of medical and biological content, its type-forming features, and the problem range of topics.

Methodology. Descriptive-analytical methods have used to perform the work. The analytical method, aimed at determining the components of the subject for further comprehensive study, allowed to determine the scientific validity and feasibility of each of the type-forming features. The descriptive method allowed selecting units of analysis and classifying them for analysis.

Results. The scientific journal «World Of Medicine And Biology» is published 4 times a year. 45 articles are in each issue. Acquaintance with the content allows to be aware of most current developments, to discuss them, to receive the necessary information about scientific directions and schools, dissertation researches, conferences and congresses devoted to urgent problems of medicine and biology. The editorial board believes that the publication of the journal is appropriate because there is a necessity for close scientific cooperation of scientists dealing with basic medical problems – morphologists, physiologists, biologists, representatives of clinical specialties, whose research indicates ways to solve both fundamental and applied problems. Materials for publication are accepted from specialists in the field of theoretical, preventive, clinical medicine, related disciplines, as well as research in the field of biological sciences. Thematically, the articles in the publication are divided into two areas: clinical and experimental medicine.

Conclusions. In the course of the research the main type-forming features are determined, which in different sequence of their influence form the type of modern medical-biological publication as a segment of information space. They include the publishing form, frequency, and duration of publication, region of distribution, format, volume; functional, organizational and editorial, classroom and informational features.

Key words: *scientific publication, medicine, biology, journal, topics, problems, typology.*

Стаття надійшла до редакції 04.09.2020